شنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۵ شماره ۲۷۳۹
www.TOURISMpaper.ir
تنها روزنامه مکتوب گردشگری جهان
تریسم
جهان‌سرا

کوه افسانه‌ای المپ ثبت جهانی شد

کوه اساطیری المپیوس در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت. پرونده ثبت جهانی کوه المپ، اقامتگاه افسانه‌ای خدایان یونان باستان، در چهل‌وهشتمین نشست کمیته میراث جهانی یونسکو بررسی و ثبت جهانی شد. حامیان این پرونده امیدوارند کسب این عنوان بین‌المللی بتواند از این نماد تاریخی، اساطیری و طبیعی در برابر تهدیدهای ناشی از تغییرات اقلیمی محافظت کند. دولت یونان نخستین‌بار در سال ۲۰۱۴ میلادی پیشنهاد ثبت این اثر طبیعی و فرهنگی را با تکیه بر ارزش برجسته آن برای بشریت مطرح کرد. مرتفع‌ترین قله این کوه با ارتفاع ۲۹۱۸ متر از سطح دریا، در ادبیات حماسی هومر به عنوان جایگاه جاودانگان شناخته می‌شود. این محدوده کوهستانی در سال ۱۹۳۸ میلادی به عنوان نخستین جنگل ملی یونان معرفی شد و در سال ۱۹۸۱ نیز به دلیل تنوع زیستی کم‌نظیر، در فهرست ذخایر زیست‌کره یونسکو قرار گرفت.

اوانجلوس جرولیولیوس، شهردار منطقه دیون–المپ، گفت: ثبت شدن به عنوان میراث جهانی فقط برای یونانی‌ها اهمیت ندارد، بلکه این موضوع برای تمام جهان اهمیت دارد. المپ از نظر ارزش در کنار پارتنون قرار می‌گیرد و ضرورت دارد که از این محیط سرشار از اسطوره و تاریخ محافظت کنیم.

تونل تاریخ

معمای تمدن ۵ هزارساله‌ای که «پادشاه» نداشت

«تمدن دره سند» به عنوان یکی از نخستین تمدن‌های بزرگ جهان، معمایی منحصربه‌فرد در تاریخ باستان است. برخلاف مصر و بین‌النهرین که با اهرام، کاخ‌ها، معابد و آرامگاه‌های باشکوه پادشاهان شناخته می‌شوند، در شهرهای این تمدن تاکنون هیچ نشانه روشنی از کاخ سلطنتی، معبد عظیم، مقبره شاهان یا مجسمه‌هایی برای بزرگداشت فرمانروایان پیدا نشده است.

به گزارش فرادید، همین موضوع برخی پژوهشگران را به این پرسش رسانده که آیا ممکن است این تمدن پیشرفته بدون پادشاه و طبقه حاکم موروثی اداره می‌شده است؟ البته این فرضیه هنوز قطعی نیست و همچنان محل بحث میان باستان‌شناسان است. تمام دانسته‌های ما درباره تمدن دره سند، که با نام هاراپا نیز شناخته می‌شود، از کاوش‌های باستان‌شناسی به‌دست آمده است؛ زیرا خط این تمدن هنوز رمزگشایی نشده است. این تمدن حدود سال‌های ۳۳۰۰ تا ۱۳۰۰ پیش از میلاد وجود داشت و دوران شکوفایی آن میان ۲۶۰۰ تا ۱۹۰۰ پیش از میلاد بود. وسعت آن از مصر باستان و سومر نیز بیشتر بود و شهرهای بزرگی مانند هاراپا، موهنجودارو و لوتال را دربر می‌گرفت. با وجود این، به دلیل خوانده نشدن نوشته‌های آن، ساختار حکومت، باورهای دینی و سازمان اجتماعی مردمش همچنان ناشناخته مانده است. در متون سومری و اکدی نیز از سرزمینی ثروتمند به‌نام «ملوخا» یاد شده که بیشتر پژوهشگران آن را همان تمدن دره سند می‌دانند؛ موضوعی که از روابط تجاری گسترده این تمدن با بین‌النهرین حکایت دارد.

شهری که برای همه یکسان ساخته شده بود

یکی از ویژگی‌های شگفت‌انگیز این تمدن، نظم و استانداردسازی فوق‌العاده شهرهاست. تقریبا همه شهرهای شناخته‌شده این تمدن با الگوی شطرنجی شمالی–جنوبی و شرقی–غربی طراحی شده‌اند و خیابان‌ها، محله‌های مسکونی، کارگاه‌ها، انبارهای عمومی و تأسیسات آبرسانی، ساختاری بسیار مشابه دارند.

خانه‌ها نیز تا حد زیادی از الگوی یکسانی پیروی می‌کردند. بیشتر آنها حمام اختصاصی، چاه آب یا دسترسی به آب سالم و شبکه فاضلاب سرپوشیده داشتند؛ امکاناتی که برای آن دوران بسیار پیشرفته به شمار می‌رود.

در خیابان‌های اصلی حتی سطل‌های جمع‌آوری زباله تعبیه شده بود و سیستم پیچیده هدایت آب و فاضلاب در سراسر شهرها دیده می‌شود. این تأکید بر پاکیزگی و بهداشت از ویژگی‌های برجسته تمدن دره سند است.

چرا اثری از پادشاهان دیده نمی‌شود؟

در هیچ‌یک از شهرهای حفاری‌شده این تمدن تاکنون کاخ سلطنتی، آرامگاه شاهان، معابد عظیم یا خانه‌هایی که به‌وضوح متعلق به طبقه‌ای ممتاز باشد، کشف نشده است. همچنین هیچ مجسمه یادبود بزرگی که فرمانروایی خاص را ستایش کند، به دست نیامده است.

تنها اثری که شاید بتوان آن را به فردی بلندپایه نسبت داد، تندیس کوچک مردی ریش‌دار از موهنجودارو است که تنها حدود ۱۷ سانتی‌متر ارتفاع دارد و گاه از او با عنوان «شاه–کاهن» یاد می‌شود، اما هویت واقعی این پیکره همچنان نامشخص است. همین فقدان نشانه‌های قدرت سیاسی یا مذهبی، برخی پژوهشگران را به این نتیجه رسانده که شاید جامعه دره سند بر پایه تصمیم‌گیری جمعی و مشارکت شهروندان اداره می‌شده است.

آیا حکومتی مبتنی بر اجماع وجود داشت؟

اداره شهرهایی با چنین نظم چشمگیری بدون نوعی سازمان مدیریتی امکان‌پذیر نبود. شبکه گسترده آبرسانی، انبارهای عمومی غلات، استاندارد بودن آجرها، اوزان و مقیاس‌ها و هماهنگی میان ده‌ها شهر، همگی نشان می‌دهد که نظامی کارآمد برای برنامه‌ریزی و مدیریت وجود داشته است، اما اینکه این نظام چگونه عمل می‌کرد، هنوز مشخص نیست.

برخی پژوهشگران احتمال می‌دهند اداره این شهرها بر اساس شوراها، بازرگانان، مدیران محلی یا گروه‌هایی از متخصصان انجام می‌شده و تصمیم‌ها با توافق جمعی گرفته می‌شده است، نه با فرمان یک پادشاه. در مقابل، گروهی دیگر معتقدند نبود شواهد به معنای نبود حکومت مرکزی نیست و شاید کاخ‌ها یا مراکز قدرت هنوز کشف نشده‌اند یا از موادی ساخته شده‌اند که در طول زمان از بین رفته‌اند.

جامعه‌ای آرام و بدون جنگ؟

یکی دیگر از ویژگی‌های جالب این تمدن، نبود شواهد روشن از جنگ‌های گسترده است. دیوارهای شهرها بیشتر برای مقابله با سیلاب‌های موسمی ساخته شده بودند، نه دفاع نظامی. همچنین آثار اندکی از سلاح‌های جنگی یافت شده و بیشتر ابزارهای کشف‌شده برای شکار یا ماهیگیری بوده‌اند.

از شورش‌های داخلی، زندان‌ها یا مراکز مجازات نیز تاکنون نشانه‌ای به دست نیامده است؛ هرچند نبود چنین شواهدی به معنای نبود کامل درگیری یا خشونت نیست.

معمایی که هنوز حل نشده است

از زمان آغاز حفاری‌های علمی در دهه ۱۹۲۰ تاکنون، محوطه‌های تازه‌ای از تمدن دره سند کشف شده‌اند، اما پاسخ بسیاری از پرسش‌های اساسی همچنان ناشناخته است. برخی پژوهشگران از حکومتی مذهبی، گروهی دیگر از الیگارشی یا اتحادی از قبایل سخن می‌گویند و عده‌ای نیز احتمال می‌دهند این تمدن نمونه‌ای کم‌نظیر از حکمرانی مبتنی بر اجماع و مدیریت مدنی بوده باشد.

آنچه تاکنون روشن است، وجود جامعه‌ای بسیار سازمان‌یافته، با شهرسازی پیشرفته، استانداردهای یکسان، شبکه‌های گسترده تجاری و توجه کم‌نظیر به بهداشت و زندگی شهری است. اما اینکه این نظم چشمگیر چگونه و به دست چه کسانی برای چندین قرن حفظ شد، همچنان یکی از بزرگ‌ترین معماهای باستان‌شناسی جهان باقی مانده است.

جاذبه جدید سئول برای گردشگران

گردشگری سلامت

چکاپ پزشکی به‌جای کاخ و بازار!

میلیون‌ها گردشگر خارجی اکنون علاوه بر بازدید از جاذبه‌های کره‌جنوبی، انجام آزمایش‌ها و چکاپ‌های پزشکی را نیز در برنامه سفر خود قرار می‌دهند.

به‌نقل از بی‌بی‌سی، بیشتر گردشگران وقتی به سئول می‌رسند، برنامه سفرشان با بازدید از کاخ‌ها، بازارهای خیابانی یا مراکز خرید آغاز می‌شود؛ اما برای گروهی از مسافران، اولین مقصد نه یک جاذبه گردشگری، بلکه یک مرکز درمانی است.

آن‌ها برای انجام چکاپ‌های کامل پزشکی به کره‌جنوبی سفر می‌کنند و پس از پایان معاینات، گشت‌وگذار در شهر را از سر می‌گیرند.

گردشگری سلامت در کره جنوبی طی سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است. بر اساس آمار وزارت بهداشت و رفاه این کشور، در سال ۲۰۲۵ بیش از دو میلیون بیمار خارجی از خدمات درمانی کره جنوبی استفاده کردند؛ رقمی که نسبت به سال قبل، ۷۱.۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. بیشتر این افراد از چین، ژاپن، تایوان و ایالات متحده به کره جنوبی سفر کرده‌اند.

کارشناسان می‌گویند مهم‌ترین دلیل این استقبال، ترکیب هزینه مناسب، کیفیت بالای خدمات و سرعت انجام آزمایش‌هاست. در بسیاری از کشورها، دریافت نوبت، ارجاع به پزشک متخصص و تأیید بیمه ممکن است هفته‌ها یا حتی ماه‌ها طول بکشد؛ اما بسیاری از مراکز غربالگری کره جنوبی مجموعه‌ای کامل از آزمایش‌ها و تصویربرداری‌ها را تنها در یک مراجعه انجام می‌دهند. «هی‌مین لی» مدیرعامل شرکت برنامه‌ریزی سفر Creatrip، می‌گوید: تفاوت هزینه‌ها بسیار چشمگیر است. در بسیاری از موارد، هزینه یک ام‌آرآی در آمریکا می‌تواند معادل قیمت یک چکاپ کامل بدن در کره جنوبی باشد. حتی اگر هزینه بلیت هواپیما را هم در نظر بگیرید، باز هم ممکن است سفر به کره جنوبی مقرون‌به‌صرفه‌تر باشد.

یکی دیگر از مزیت‌های این کشور، تمرکز بر پیشگیری از بیماری‌ها است. «هئوناه هونگ» مدیر یکی از بخش‌های مؤسسه پزشکی کره (KMI)، می‌گوید: نظام سلامت این کشور بر شناسایی زودهنگام بیماری‌ها تأکید دارد و همین موضوع باعث شده مراکز غربالگری نقش مهمی در خدمات درمانی ایفا کنند.

بسیاری از مراکز درمانی کره جنوبی بسته‌های مختلفی از چکاپ ارائه می‌کنند که بسته به نیاز بیمار، شامل آزمایش خون، تصویربرداری با اشعه ایکس، سونوگرافی، ام‌آرآی، آندوسکوپی و کولونوسکوپی می‌شود.

رشد سریع گردشگری سلامت نشان می‌دهد کره جنوبی دیگر فقط مقصد علاقه‌مندان به فرهنگ، غذا یا محصولات آرایشی نیست. برای بسیاری از مسافران، این کشور به جایی تبدیل شده است که می‌توان در کنار سفر، وضعیت سلامت خود را نیز با هزینه‌ای مناسب و در زمانی کوتاه بررسی کرد.

میراث ملل

کشف کشتی غرق‌شده با گنجینه‌ای از طلاهای ۱۳۰۰ سال پیش!

کشف گنجینه‌ای از طلا در یک کشتی غرق‌شده ۱۳۰۰ ساله، اطلاعات تازه‌ای درباره تجارت و روابط سیاسی امپراتوری بیزانس در دریای آدریاتیک ارائه می‌دهد. به‌نقل از هریتیج‌دیلی، باستان‌شناسان در جریان کاوش یک کشتی غرق‌شده بیزانسی در نزدیکی جزیره ملیت در کرواسی، مجموعه‌ای کم‌نظیر از آثار طلایی شامل تزئینات تشریفاتی کمربند، سکه‌های امپراتوری و یک انگشتر طلایی کشف کردند. این یافته‌ها اطلاعات تازه‌ای درباره تجارت، سفرهای رسمی و ارتباطات سیاسی امپراتوری بیزانس در دریای آدریاتیک در اوایل قرون وسطی ارائه می‌کنند. کشتی غرق‌شده به اواخر قرن هفتم یا اوایل قرن هشتم میلادی تعلق دارد و زمانی در مسیر دریایی مهمی میان قسطنطنیه و بندرهای ساحل آدریاتیک و شمال ایتالیا حرکت می‌کرد. یکی از مهم‌ترین یافته‌های کاوش، چهار مجموعه کمربند طلایی تزئین‌شده با زمرد، یاقوت و مروارید است. این کمربندها دارای سگک‌های پیچیده و بخش‌های تزئینی انتهایی هستند که مقام‌های بلندپایه بیزانسی آن‌ها را به‌عنوان بخشی از پوشش تشریفاتی خود استفاده می‌کردند. مؤسسه حفاظت کرواسی اعلام کرده است تاکنون مجموعه‌ای مشابه از کمربندهای تشریفاتی طلایی در هیچ محوطه باستان‌شناسی زیرآبی در منطقه مدیترانه کشف نشده است. باستان‌شناسان همچنین مجموعه‌ای از سکه‌های طلای «سولیدوس» را کشف کردند که در دوره چهار امپراتور از دودمان هراکلیوس ضرب شده‌اند. این سکه‌ها علاوه بر ارزش تاریخی، به پژوهشگران کمک می‌کنند زمان دقیق‌تر غرق شدن کشتی را مشخص کنند. اما یکی از جذاب‌ترین یافته‌ها، انگشتر مهر طلایی با تصویر یکی از امپراتوران دودمان هراکلیوس است. این نوع انگشترها فقط زیورآلات نبودند، بلکه برای تأیید اسناد رسمی و نامه‌های امپراتوری استفاده می‌شدند و معمولا در اختیار مقام‌های ارشد نظامی یا اداری قرار داشتند.

کشف چنین انگشتری احتمال حضور فردی با جایگاه سیاسی بالا در کشتی را مطرح کرده است. البته پژوهشگران احتمال می‌دهند این انگشتر به‌عنوان هدیه دیپلماتیک نیز حمل می‌شده و الزاما متعلق به یکی از سرنشینان نبوده باشد.

بررسی محموله کشتی نشان می‌دهد که این سفر تنها با هدف جابه‌جایی اشیای ارزشمند انجام نشده است. باستان‌شناسان آمفوراهای حمل‌ونقل، کاسه‌ها و کوزه‌های سفالی، ترازوهای تجاری و مهره‌های بازی ساخته‌شده از عاج نیز پیدا کرده‌اند.

کاوش و بررسی تخصصی آثار این محوطه همچنان ادامه دارد و پژوهشگران امیدوارند یافته‌های جدید، تصویر دقیق‌تری از حمل‌ونقل دریایی، تجارت و روابط دیپلماتیک بیزانس در دوره‌ای ارائه دهد که شواهد باستان‌شناسی چندانی از آن در دست نیست.

گزارش

شادترین شهر جهان در سال ۲۰۲۶ معرفی شد

با بررسی نظر بیش از ۲۴ هزار شهروند از سراسر جهان، فهرست شادترین شهرهای دنیا در سال ۲۰۲۶ منتشر شد.

نتایج تازه‌ترین نظرسنجی جهانی نشان می‌دهد شهر باث در انگلیس عنوان شادترین شهر جهان در سال ۲۰۲۶ را به دست آورده است. این رتبه‌بندی را مجله Time Out با بررسی دیدگاه بیش از ۲۴ هزار نفر از ساکنان شهرهای مختلف جهان تهیه کرده است. این نظرسنجی فقط به جذابیت‌های گردشگری شهرها توجه نکرده، بلکه عواملی مانند احساس رضایت ساکنان، ارتباط اجتماعی، تجربه‌های روزمره، دسترسی به فرهنگ، فضاهای سبز و میزان مثبت‌اندیشی مردم را نیز بررسی کرده است. برای تعیین شادترین شهرهای جهان، شرکت‌کنندگان به چند گزاره پاسخ دادند؛ از جمله اینکه «شهر من باعث خوشحالی من می‌شود»، «در شهرم نسبت به مکان‌های دیگری که زندگی یا بازدید کرده‌ام، احساس شادی بیشتری دارم»، «مردم شهرم مثبت به نظر می‌رسند» و «از تجربه‌های روزمره شهرم لذت می‌برم». پس از تحلیل پاسخ‌ها، برگزارکنندگان تنها بالاترین رتبه هر کشور را در فهرست نهایی قرار دادند تا نتیجه، نماینده‌ای از شهرهای مختلف جهان باشد. باث با کسب بالاترین امتیاز کلی، رتبه نخست فهرست شادترین شهرهای جهان در سال ۲۰۲۶ را به خود اختصاص داد. ۹۳ درصد از ساکنان این شهر اعلام کردند که زندگی در باث آن‌ها را خوشحال می‌کند و ۹۲ درصد گفتند در این شهر نسبت به مکان‌های دیگری که تجربه کرده‌اند، احساس شادی بیشتری دارند. همچنین ۹۰ درصد از شرکت‌کنندگان، مردم باث را مثبت ارزیابی کردند، ۹۱ درصد از تجربه‌های روزمره خود در این شهر رضایت داشتند و ۷۶ درصد معتقد بودند میزان شادی در شهرشان طی سال‌های اخیر افزایش یافته است. باث به‌دلیل حمام‌های تاریخی رومی، معماری گرجی و نزدیکی به طبیعت شناخته می‌شود. این شهر همچنین در بخش فضاهای سبز و ارتباط با طبیعت امتیاز بالایی کسب کرد. ۸۳ درصد از ساکنان باث گفتند پیادکردن حس اجتماع و ارتباط با دیگران در این شهر آسان است. پس از باث، پاناماسیتی در رتبه دوم قرار گرفت. ۹۳ درصد از ساکنان این شهر گفتند زندگی در پاناماسیتی باعث شادی آن‌ها می‌شود. این شهر همچنین بالاترین امتیاز را در زمینه حس اجتماعی میان تمام شهرهای بررسی‌شده به دست آورد؛ ۸۷ درصد از مردم اعلام کردند ایجاد ارتباط با دیگران در این شهر آسان است. گوادالاخارای مکزیک نیز با امتیاز کلی ۸۳ درصد جایگاه سوم را به دست آورد. این شهر که به زادگاه موسیقی ماریاچی و نوشیدنی‌های مختلف شناخته می‌شود، در زمینه فرهنگ و غذا نیز عملکرد خوبی داشت. ۸۶ درصد از شرکت‌کنندگان از فضای فرهنگی شهر و ۸۵ درصد از فرهنگ غذایی آن رضایت داشتند. مدئین در کلمبیا، کراکوف در لهستان و جیپور در هند دیگر شهرهای بالای جدول بودند. در میان شهرهای بزرگ جهان نیز شیکاگو، شانگهای، مونترال، سائوپائولو و ملبورن توانستند جایگاهی در فهرست ۲۰ شهر شاد جهان پیدا کنند.

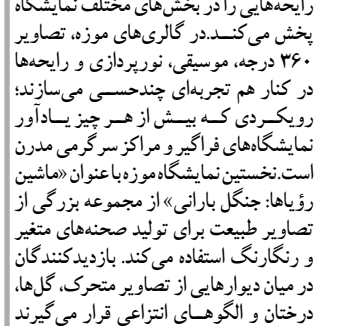

این رتبه‌بندی نشان می‌دهد شادی شهری فقط به اندازه یا شهرت یک شهر وابسته نیست؛ بلکه عواملی مانند روابط اجتماعی، دسترسی به طبیعت، فعالیت‌های فرهنگی و کیفیت تجربه‌های روزمره نقش مهمی در احساس رضایت ساکنان دارند.

خبر

سرقت جدید از موزه‌های فرانسه
شاهکار باستانی سلت‌ها در چند ثانیه ناپدید شد!

سارقان با خرید بلیت وارد موزه‌ای در فرانسه شدند و در روز روشن، گردنبند طلای ۲۵۰۰ ساله متعلق به «گنجینه ویکس» را سرقت کردند. به‌نقل از آرت‌نیوز، یکی از ارزشمندترین آثار باستانی فرانسه، گردنبند طلای ۲۵۰۰ ساله متعلق به «گنجینه ویکس»، در سرقتی جسورانه از موزه‌ای در منطقه بورگوین به سرقت رفت. سارقان درحالی‌که خود را بازدیدکننده عادی معرفی کرده بودند، پس از ورود به موزه، ویترین اثر را شکستند و تنها در چند لحظه از ساختمان خارج شدند.

این سرقت صبح روز ۲۴ ژوئیه در «موزه سرزمین شاتیلونه–گنجینه ویکس» در شهر «شاتیلون سورسن» رخ داد. به گفته دادستان شهر دیژون، سارقان حدود ساعت ۱۰:۳۰ صبح با خرید بلیت وارد موزه شدند، سپس ویترین محافظ گردنبند را شکستند و از همان ورودی اصلی محل را ترک کردند. دادستانی فرانسه اعلام کرده است پرونده با عنوان «سرقت سازمان‌یافته» بررسی می‌شود و واحد تخصصی رسیدگی به جرائم پیچیده نیز در روند تحقیقات مشارکت خواهد داشت.

شهردار شاتیلون سورسن می‌گوید این موزه طی هشت‌ماه گذشته دوبار دیگر نیز هدف تلاش برای سرقت قرار گرفته بود؛ به همین دلیل مسئولان موزه حدود ۱۵۰ هزار یورو برای نصب دوربین‌های جدید، حسگرهای حرکتی و سامانه‌های امنیتی هزینه کرده بودند. با این‌حال، سارقان توانستند با سرعت و برنامه‌ریزی دقیق عملیات خود را اجرا کنند. او در ادامه تأکید کرد: با وجود همه اقدامات امنیتی، عاملان سرقت با سازماندهی، سرعت عمل و قاطعیتی که داشتند، موفق شدند نقشه خود را اجرا کنند.

شهردار شهر این سرقت را حمله‌ای به میراث‌فرهنگی فرانسه توصیف کرد و گفت: ارزش واقعی این اثر را نمی‌توان با پول سنجید، این اثر بی‌قیمت است؛ نمونه‌ای منحصربه‌فرد در جهان. فراتر از ارزش طلای آن، بخشی از تاریخ منطقه شاتیلونه و میراث کشور ما محسوب می‌شود. این گردنبند طلایی بخشی از «گنجینه ویکس» است؛ مجموعه‌ای از آثار باستانی که سال ۱۹۵۳ در نزدیکی روستای ویکس کشف شد. مهم‌ترین بخش این کشف، آرامگاه زنی اشراف‌زاده بود که باستان‌شناسان او را «بانوی ویکس» یا «شاهزاده ویکس» می‌نامند و احتمال می‌دهند بین سال‌های ۴۷۰ تا ۴۶۰ پیش از میلاد به خاک سپرده شده باشد.

گردنبند از طلای ۲۴ عیار ساخته شده، کمی بیش از نیم‌کیلوگرم وزن دارد و قدمت آن به سده ششم پیش از میلاد می‌رسد. طراحی آن نیز ترکیبی از هنر سلتی و یونانی است. دو سر گردنبند به شکل پنجه شیر ساخته شده و روی هرکدام پیکره اسب بالدار «پگاسوس» قرار دارد؛ نشانه‌ای از تأثیر فرهنگ یونانی بر منطقه. در مقابل، دو گوی گلابی‌شکل در دو طرف گردنبند نماد خورشید در هنر سلت‌ها به‌شمار می‌رود.

سرقت گردنبند ویکس تنها چند هفته پس از چند سرقت بزرگ دیگر از موزه‌های فرانسه رخ داده است. از جمله این موارد می‌توان به سرقت جواهرات از موزه لالیک و همچنین سرقت مشهور جواهرات سلطنتی از موزه لوور اشاره کرد؛ رخدادهایی که بار دیگر توجه‌ها را به امنیت آثار تاریخی ارزشمند فرانسه جلب کرده‌اند.

فناوری

نخستین موزه هنر هوش مصنوعی جهان افتتاح شد

شاهکار هنری یا سرگرمی دیجیتال؟

موزه جدید «دیتالند» در لس‌آنجلس با استفاده از هوش مصنوعی، تصاویر فراگیر و داده‌های بازدیدکنندگان، تجربه‌ای متفاوت از هنر دیجیتال ارائه می‌کند. به‌نقل از آرت‌نیوز، لس‌آنجلس اکنون میزبان موزه‌ای است که خود را نخستین موزه اختصاصی هنر هوش مصنوعی جهان معرفی می‌کند؛ فضایی به‌نام «دیتالند» که با آثار فراگیر، داده‌های زیستی بازدیدکنندگان و مدل‌های هوش مصنوعی، تلاش دارد تجربه‌ای متفاوت از هنر دیجیتال ارائه دهد. با این‌حال، نخستین نمایشگاه این موزه از همان روزهای آغازین با واکنش‌های متفاوتی روبه‌رو شده است. رفیک آنادول، هنرمند شناخته‌شده حوزه هنر مبتنی بر هوش مصنوعی، به همراه افسون ارکیلیچ، دیتالند را تأسیس کرده‌اند. این مجموعه در منطقه فرهنگی مرکز شهر لس‌آنجلس قرار دارد و آثار آن با استفاده از مدل‌های متن‌باز هوش مصنوعی و داده‌هایی مانند ضربان قلب و دمای بدن بازدیدکنندگان شکل می‌گیرند. بازدید از موزه با دریافت یک دستبند هوشمند و وسیله‌ای برای انتشار رایحه آغاز می‌شود. دستبند، اطلاعات زیستی فرد را ثبت می‌کند و سامانه هوش مصنوعی براساس این داده‌ها، رایحه‌هایی را در بخش‌های مختلف نمایشگاه پخش می‌کند. در گالری‌های موزه، تصاویر ۳۶۰ درجه، موسیقی، نورپردازی و رایحه‌ها در کنار هم تجربه‌ای چندحسی می‌سازند؛ رویکردی که بیش از هر چیز یادآور نمایشگاه‌های فراگیر و مراکز سرگرمی مدرن است. نخستین نمایشگاه موزه با عنوان «ماشین رؤیاها: جنگل بارانی» از مجموعه بزرگی از تصاویر طبیعت برای تولید صحنه‌های متغیر و رنگارنگ استفاده می‌کند. بازدیدکنندگان در میان دیوارهایی از تصاویر متحرک، گل‌ها، درختان و الگوهای انتزاعی قرار می‌گیرند که هوش مصنوعی آن‌ها را به‌طور پیوسته بازآفرینی می‌کند. در یکی از گالری‌ها، اطلاعات همه بازدیدکنندگان به یک «پرتره زنده» تبدیل می‌شود؛ اما نمودارها و اشکال نمایش‌داده‌شده برای بیشتر افراد قابل تفسیر نیستند و مشخص نمی‌کنند داده‌های ثبت‌شده چگونه بر اثر هنری تأثیر گذاشته‌اند. مدیران دیتالند تأکید می‌کنند که داده‌های آموزشی هوش مصنوعی با رضایت صاحبان آن‌ها جمع‌آوری می‌شود.

دور دنیا

کشف دوقلوهای باستانی در یک توالت
راز عجیب یک آرامگاه

باستان‌شناسان در نزدیکی معبد آرتمیس در ترکیه آرامگاه ۱۲۰۰ ساله دو نوزاد نارس را کشف کردند که احتمال می‌رود دوقلو بوده باشند.

به‌نقل از لایوساینس، یکی از این نوزادان نیز یک دنده گردنی اضافه داشته؛ ویژگی ژنتیکی نادری که این کشف را از نظر علمی ارزشمندتر کرده است.

براساس این گزارش، پژوهشگران بقایای دو نوزاد را در قبری سنگ‌چین‌شده متعلق به سده‌های هشتم تا نهم میلادی، در دوره بیزانس میانه، بررسی کردند.

نکته عجیب این است که این آرامگاه داخل کانال یک توالت عمومی متروکه قرار داشت. این توالت در دوره روم باستان به تالار موسیقی (اودئون) افزوده شده بود؛ بنایی که در محدوده مقدس معبد آرتمیس، یکی از عجایب هفت‌گانه جهان باستان، قرار داشت. باستان‌شناسان هنگام گشودن قبر، اسکلت دو نوزاد را در کنار یکدیگر یافتند. بررسی اندازه استخوان‌ها نشان می‌دهد هر دو نوزاد احتمالا در حدود هفته ۳۳ تا ۳۴ بارداری، یعنی نزدیک به هفته‌ونیم‌ماهگی، متولد شده بودند و پیش از موعد جان خود را از دست داده‌اند.

پژوهشگران احتمال می‌دهند این دو نوزاد دوقلو بوده باشند، زیرا سن تقریبی آن‌ها هنگام مرگ یکسان است و در تماس مستقیم با یکدیگر دفن شده‌اند. بااین‌حال، تأیید قطعی موضوع به آزمایش‌های DNA در آینده نیاز دارد.

اسپیس‌ایکس یک گام دیگر به ماه نزدیک‌تر شد!

جدیدترین پرواز استارشیپ با انجام موفق چند آزمایش مهم، از جمله استقرار ماهواره‌های استارلینک و روشن‌کردن دوباره موتور در فضا، به پایان رسید.

اسپیس‌ایکس سیزدهمین آزمایش سامانه پرتاب فوق‌سنگین استارشیپ را با موفقیت نسبی به پایان رساند. در این ماموریت، موشک سوپر هوی و فضاپیمای استارشیپ بیشتر اهداف برنامه‌ریزی‌شده را محقق کردند؛ هرچند بوستر مرحله اول هنگام فرود با مشکل مواجه شد و با سرعتی بیشتر از حد انتظار در آب فرود آمد. موشک ۱۲۴ متری اسپیس‌ایکس با نیروی رانش حدود ۱۶ میلیون پوند که از ۳۳ موتور رپتور تأمین می‌شد، بدون مشکل از سکوی پرتاب جدا شد و دومین آزمایش نسخه سوم استارشیپ را آغاز کرد. این ماموریت پس از آن انجام شد که تلاش قبلی در ۱۶ ژوئیه به‌دلیل روشن‌نشدن چهار موتور رپتور در آخرین ثانیه لغو شد و پرتاب بعدی نیز به‌دلیل شرایط نامساعد جوی یک روز به تعویق افتاد. باوجود برخی مشکلات در عملکرد بوستر، سیزدهمین پرواز آزمایشی استارشیپ یکی از موفق‌ترین مأموریت‌های این سامانه تاکنون به شمار می‌رود و نشان می‌دهد اسپیس‌ایکس به‌تدریج در حال نزدیک‌شدن به هدف نهایی خود، یعنی انجام مأموریت‌های سرنشین‌دار به ماه و در ادامه مریخ است.

معمار نابغه‌ای که چهره شهرهای مدرن را برای همیشه تغییر داد

«لو کوربوزیه» یکی از تاثیرگذارترین معماران قرن بیستم بود؛ مردی که شیوه نگاه ما به ساختمان ها و شهرها را دگرگون کرد. او با نام شارل ادوار ژانره در سال ۱۸۸۷ در سوئیس متولد شد و بعدها نام «لو کوربوزیه» را برای خود برگزید؛ زیرا باور داشت معماری باید فراتر از هویت شخصی و ماهیتی جهانی داشته باشد. او خانه را «ماشینی برای زندگی» می دانست و در طراحی‌های خود بر نور، تناسب و آسایش انسان تاکید می‌کرد. لو کوربوزیه نظریه مشهور «پنج اصل معماری» را ارائه کرد که شامل ستون‌های پایه‌ای، پلان آزاد، نمای آزاد، پنجره‌های نواری افقی و باغ بام می‌شد. این اصول بعدها به یکی از پایه‌های اصلی معماری مدرن تبدیل شد. از شناخته‌شده‌ترین آثار او می‌توان به ویلای ساووا در نزدیکی پاریس، نمونه‌ای شاخص از معماری مدرن، مجتمع مسکونی یونیته دابیتاسیون در مارسی، شهری عمودی و سرشار از زندگی، کلیسای نوتردام دو او در رونشان با فرم‌های پیکره‌وار و مجموعه کاپیتول در چندیگار هند اشاره کرد؛ شهری که لو کوربوزیه طراحی آن را از پایه برعهده داشت. در سال ۲۰۱۶، یونسکو مجموعه ای متشکل از ۱۷ اثر معماری لو کوربوزیه را که در هفت کشور قرار دارند، به عنوان «میراث جهانی» ثبت کرد؛ افتخاری که نشان‌دهنده تاثیر جهانی او بر شکل گیری معماری مدرن است.

دو سازه عظیم کنار هرم مصر شاید آن چیزی نباشد که باستان‌شناسان تصور می‌کردند!

پژوهشگران با تحلیل تصاویر ماهواره‌ای و مدل‌سازی هیدرولوژیک، فرضیه جدیدی درباره نقش مدیریت آب در ساخت هرم سرخ مصر مطرح کرده‌اند.

به‌نقل از هریتیج‌دیلی، دو سازه سنگی عظیم در نزدیکی هرم سرخ مصر که سال‌ها باستان‌شناسان آن‌ها را رمپ‌هایی برای انتقال مصالح ساختمانی می‌دانستند، اکنون در مرکز فرضیه‌ای تازه قرار گرفته‌اند. پژوهشگران می‌گویند این سازه‌ها ممکن است در واقع بقایای دو سد باستانی باشند که بیش از ۴۵۰۰ سال پیش برای مدیریت آب در منطقه دهشور ساخته شده‌اند. این پژوهش نخستین شواهد از وجود دو سد بزرگ در بستر وادی دهشور و یک کانال انحراف آب در غرب هرم سرخ را مطرح می‌کند.

هرم سرخ در دوران فرعون سنفرو و حدود سال ۲۵۵۰ پیش از میلاد ساخته شد و نخستین هرم با اضلاع صاف و کامل در تاریخ مصر به شمار می‌رود. پژوهشگران با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، نقشه‌برداری از حوضه آبریز و مدل‌سازی هیدرولوژیک، سازه‌های سنگی منطقه را دوباره بررسی کردند. برخلاف تفسیر رایج، آن‌ها معتقدند ویژگی‌های مهندسی این سازه‌ها بیشتر به سد شباهت دارد تا مسیرهای انتقال سنگ.

بر اساس این فرضیه، سازه شرقی نقش سد اصلی را ایفا می‌کرد و آب ناشی از سیلاب‌های فصلی را پشت خود نگه می‌داشت. سازه غربی نیز احتمالا به‌عنوان سد ثانویه عمل می‌کرد و با بهره‌گیری از سرریزی با طراحی موسوم به «منقار اردکی»، رسوبات را به دام می‌انداخت و جریان آب را به سمت کانال انحرافی تنظیم می‌کرد.